

AZ ÁRNYAS ÓVODA

„GYERMEKEINK VILÁGA”

CÍMŰ

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAM

2013.

Árnyas Óvoda

„Gyermekeink világa”

című

Pedagógiai Program

Az intézmény OM azonosítója: 200689	Intézményvezető: <p style="text-align: center;">Ph</p>
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestületi elfogadás határozatszáma: 1/2013. (..) <p style="text-align: center;">név</p>	Szülői szervezet nevében véleményezte: <p style="text-align: center;">név</p>
Intézményvezetői jóváhagyás <p style="text-align: center;">Ph.</p> <p style="text-align: center;">Intézményvezető aláírása</p>	
Fenntartói jóváhagyás <p style="text-align: center;">A fenntartó képviselőjében</p> <p style="text-align: center;">Ph.</p>	
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Megtalálható az óvoda honlapján: www.arnyasnet.hu	
Hatályos: 2013. szeptember. 2..	Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig

1. AZ ÓVODA ADATAI

Az intézmény neve: **ÁRNYAS ÓVODA**
címe: 2112 Veresegyház, Árnyas u. 1.
adószáma: 18299793-1-13
Telefon: 06-20/9-323-756 (privát)

Az intézmény fenntartója: Alapítvány az Árnyas utcai gyermekekért
címe: 2112 Veresegyház, Árnyas u. 1.
Képviselője: Kvakáné Balyi Barbara
Telefon: 06-20-9-323-756 (privát)

Alapító okirat száma: AM 2666

Az óvodai csoportok száma: 4

Gyermek férőhelyek száma: 57 fő

Veresegyház
Módosítva: 2013. augusztus

2. BEVEZETÉS

Az Árnyas Óvoda „Gyermekeink világa” című, természetvédő és néphagyományőrző helyi pedagógiai programját a hatályos jogszabályok figyelembe vételével önállóan készítettük.

Megírásakor figyelembe vettük a helyi sajátosságokat:

- Az Árnyas Óvoda Veresegyház város egyik legszebb természeti környezetében épült, a „Baragödör” mellett, bokros, fás, cserjés környezetben, az Árnyas utcában. **Rendkívüli természeti adottságokkal rendelkezik.** Nevét az utcáról kapta, az udvaron az árnyat adó fákat megőrizve a gyermekek számára.
- **Veresegyház városnak élő néphagyományai vannak**, mely értékek továbbvitele a mikro-kulturális környezet gazdagodását szolgálja. A néphagyományokkal való ismerkedés és a néphagyomány-ápolás gyermekeink nevelésében a gyökerek megtalálásának, az érzelmi kötődésnek az egyik eszköze.

A „Gyermekeink világa” című óvodai helyi pedagógiai program elkészítésekor a következő törvényeket és rendeleteket vettük figyelembe:

- a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről,
- a 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény módosításáról,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 22/2013.(III.22.) EMMI rendelet
- a 229/2012(VIII.28.) korm. rend. a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról,
- a 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben,
- az 1997. évi XXXI. törvény a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 363/2012.(XII.17) Korm. Rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2003.évi CXXV. Tv. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2012.évi II.tv. a munka törvénykönyvéről
- 4/2010.(I.19.) OKM- rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
- A fenntartó által hozott rendeletek
- az Árnyas Óvoda Alapító okiratát.

A felsorolt dokumentumokban kiemelt alapelv a gyermeki jogok deklarálása az óvodai nevelésben és minden élethelyzetben. Megfogalmazzák az óvoda szerepét a személyiségfejlesztés folyamatában.

3. ÓVODÁNK BEMUTATÁSA

3.1. Pedagógiai hitvallásunk

Valljuk, hogy a nevelés – emberformálás csak derűs, meleg, elfogadó, a gyermeki jogokat maradéktalanul tiszteletben tartó környezetben valósulhat meg. A gyermeki személyiség kibontakoztatásához a gyermeket körülvevő **személyi környezet** szerepe döntően meghatározó. Nagy szüksége van a gyermeknek az érzelmi támaszt nyújtó, biztonságot adó, gondoskodó, szerető nevelői légkörre.

Tudjuk, hogy a 3-7 éves gyermek természetes fejlesztő közege a játék, amelynek elsődleges szerepet kell biztosítanunk az óvodáskorú gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

3.2. Óvodaképünk

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Nevelőmunkánk a családi nevelésre épül. Az óvodával szemben támasztott igény az, hogy a családi neveléssel együtt elősegítse a gyermekek személyiségének harmonikus fejlődését. Tudomásul vesszük, és tiszteletben tartjuk a szülők elsődleges jogait a gyermeknevelésben. A nyitott óvodai élet keretében már a beszoktatástól a szülővel való együttnevelést, a partneri kapcsolat kiépítését szorgalmazzuk. Legjobb szakmai tudásunk szerint a szülőket nevelési törekvéseikben segítjük.

Nevelőtevékenységünk folyamatában a gyermeki jogokat tiszteletben tartjuk, **gyermekközpontúságra törekszünk**. Hangsúlyozzuk a játék, az óvodáskorú gyermek optimális fejlődéséhez alapvetően szükséges tevékenység mindenek felett álló voltát. Minden egyes gyermek számára biztosítjuk az esélyegyenlőséget. A gyermeket soha, semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti.

Az óvoda a legjobb „nevelő műhely”, hiszen ebben a műhelyben „a legnemesebb anyaggal”, az emberrel dolgozunk. Arra neveljük gyermekeinket, hogy egészséges életvitelt, érzelmekre épülő szociális viselkedési mintát örökítsenek tovább. Jussanak el az önismeret, az önmegvalósítás, az önértékesítés legmagasabb szintjére, majd az iskolába kerülve énüket legyenek képesek teljesítményeiken keresztül érvényesíteni.

Fejlődésközpontú nevelésre törekszünk, azaz minden gyermekre egyénileg figyelünk, életkori sajátosságainak és képességeinek figyelembe vételével egyéni szabott módszereket és eljárásokat alkalmazunk. **A gyermekek megkapnak minden segítséget tehetségük kibontakoztatásához, személyiségük fejlesztéséhez.**

3.3. Gyermekképünk

Gyermekképünk alap gondolata, hogy a gyermek, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Milyen is legyen az általunk nevelt kisgyermek?

- ☺ **Legyen igazi gyermek, aki egészséges és vidám, érezze magát biztonságban, elfogadva és megbecsülve.**

- ☺ **Értse és élje a szépet, találja meg a szeretetet és a harmóniát a világban.**

- ☺ **Érzelmi biztonságban jusson el a kezdeményező-kooperatív viselkedés szintjére, élvezve a szeretetteljes testi-lelki gondozást.**

3.4. Tárgyi feltételeink

Az Árnyas Óvoda egyszintes tetőtér beépítéses új épülete jól illeszkedik a természeti környezet szépségeihez. Az épületben ideális körülmények között négy tágas, világos, jól felszerelt csoportszoba kapott helyet. Berendezési tárgyaink, bútoraink gyermekléptékűek, esztétikusak, könnyen tisztíthatók és mozgathatók. Az ülóbútorok, asztalok és fektetők megfelelő formai kivitelezéssel kizárják a gyermekbaleseteket. Az elhelyezett természeti képek, a védett állatok és növények színes tablói, az akvárium és a zöld növények jelenléte a környezeti nevelés azon elemeihez tartoznak, amelyek segítik a környezettudatos személyiségek kialakítását. A díszítő elemek között található népművészeti alkotások, melyek a gyermekek ízlésformálásához járulnak hozzá.

A gyermekek által használt eszközök, játékok számukra elérhető magasságú polcokon helyezkednek el. Külön figyelmet fordítunk az élő- és természetsarok aktuális állapotára, melyben helyet biztosítunk a gyermekek által gyűjtött „kincseknek” is. A kézműves sarok eszközei, szerszámai és anyagai biztonságosak, teret engednek a szabad önkifejezésnek.

A csoportszobákhoz tartozó kiszolgáló és mellékhelyiségek elrendezése, nagysága és használati funkciói optimális, családi légkört biztosítanak az óvodás korú gyermekek neveléséhez. Az öltözők kialakítása, berendezése a gyermekek kényelmes öltözködését és vetkőzését szolgálja. Minden gyermeknek a ruházata, váltócipője és tornafelszerelése külön, jellel ellátott polcon van. A mosdóban elhelyezett szerelvények és használati tárgyak a gyermekek méretének felelnek meg. A gyermekek jellel ellátott fogmosó poharat és fogkefét használnak.

A természetes anyagok használata, az élő természet és a néphagyományok megjelenítése az épületben és a csoportszobákban prioritást élveznek.

Az épület falai között külön helyiségek állnak a gyermekek rendelkezésére a különböző, egyéb szolgáltatások igénybevételéhez:

- * sószoba, ahol mesélésre, ábrázoló tevékenységre is lehetőség van
- * logopédia, ahol logopédus irányításával folyik a gyermekek beszédfejlesztése

- * fakultatív programok számára fenntartott helyiség, ahol a szülők igénye alapján vesznek részt a gyermekek (pl. zeneovi)
- * tanmedence az óvoda melletti épületben, ahol gyermekek vízhez szoktatáson, később úszni tanuláson vehetnek részt

Az épületet parkosított játszóudvar veszi körül. A közel 800m²-es, tervszerűen kiépített kertben biztosított a szabad játék-választás lehetősége. Kialakításra kerültek a 3-7 éves korosztály számára:

- * a nagymozgások gyakorlásához szükséges területek: focipálya, hinta, famászókák, a csendesebb, intimitást igénylő játékok helyszínei: homokozó, meseház
- * a pihenést biztosító ülőpadok és
- * a játékos konyhakert

2007-ben létrehoztuk az óvoda szomszédságában az Árnyas Kertet, ahol a gyermekek nevelését szolgálja egy csűr, kisállatkert, madárröpte és egy veteményeskert. A környezeti nevelés és a hagyományörzés ez által még hatékonyabb, hiszen a gyermekek testközelben ismerkedhetnek a régi idők hangulatát idéző baromfiudvarban a tyúkokkal, kakasokkal és kacsákkal. A kisállatkertben megfigyelhetik a nyulak, egy görény-pár, kis rágcsálók (tengerimalac, csincsilla) és a mosómedve, valamint a madárröptében a pintyek, papagájok, galambok és gerlék életformáját, külső tulajdonságait, fejlődésüket.

A csűr a hagyományörző ünnepeinknek ad helyet (Pl. pünkösddőlés, szüret, betlehem, kiszabáb-égetés, farsang). De szívesen hallgatnak itt mesét, bábozást is a gyerekek a szalmabálákon ülve.

A környezeti neveléshez kapcsolódóan a veteményeskertek gondozása, tulajdonságainak megfigyelése, a növények fejlődésének nyomon követése folyamatosan és testközelben történik meg.

3.5. Személyi feltételeink

Az óvoda alkalmazottainak létszáma 15 fő: 8 fő óvodapedagógus (ebből 1 óvodavezető) 4 fő dajka, 1 fő logopédus (szerződéses), 1 fő pszichopedagógus és 1 fő takarító. Mivel az óvodai nevelőmunka tartalmi megvalósítása a gyermekekkel foglalkozók szakmai felkészültségétől és személyiségétől függ, óvodánkban nagy figyelmet fordítunk az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak kiválasztására.

Az óvodában valamennyi óvónő felsőfokú végzettségű, akik több évtizede dolgoznak a pedagógus pályán. Kvalifikált szakmai felkészültséggel rendelkeznek, lelkiismeretesen végzik a munkájukat. A szakmai megújulás érdekében rendszeresen képezik magukat.

Az óvodai nevelő munkát négy gyermekszerető dajka segíti.

A gyermekek kommunikációs neveléséhez járul hozzá a logopédus, aki a beszédészlelési és -értési zavarokat, továbbá beszédhibákat korrigálja.

A gyermekek egészséges fejlődését rendszeres védőnői felügyelet biztosítja.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA ÉS FELADATAI

Célunk: a sokoldalú, harmonikus, a külvilágra érzékeny, problémáit megoldani képes, nyitott, aktív, pozitív gondolkodású és önértékelésű, türelmes és ellenálló személyiségű, a másságot elfogadó és tiszteletben tartó, testileg, érzelmileg és értelmi képességeit tekintve az iskolai életmódra alkalmassá váló, sikeres gyermek nevelése, aki a környezettudatos magatartás gyakorlása során képes lesz harmóniában élni természeti és társadalmi környezetével, és akiben kialakult a néphagyományok iránti fogékonyság.

A nevelési célunk eléréséhez a nevelési feladatok rendszerén keresztül jutunk el.

Általános nevelési feladataink:

➤ **Játéktevékenységek megteremtése**

Élmény-dús óvodai életet szervezünk, ahol a gyermeki szabadság mellett az optimális fejlődéshez szükséges játék lehetőségek minden gyermek rendelkezésére állnak és az esélyegyenlőség mindenki számára biztosított.

➤ **Egészséges életmód kialakítása**

Az optimális testi fejlődéshez szükséges körülményeket megteremtjük, alapvető szokásokat alakítunk ki, amelyben a gyermekek testi gondozása és mozgásigényük kielégítése biztosított

➤ **Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés és szocializáció**

Érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szertetetteljes, egészséges és nyugodt légkört teremtünk, amely az alapja a gyermek lelki kiegyensúlyozottságának és önbizalma kifejlődésének.

Az együttéléshez, szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, érzelmi és akarati tulajdonságokat, mint figyelmesség, segítőkészség, kitartás, önfegyelem, pontosság, kitartás, szabálytudat, illetudó viselkedés, egymás iránti tolerancia és hazaszeretet segítünk kialakítani.

➤ **Értelmi fejlesztés**

A gyermekek érdeklődésére és kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve változatos tevékenységeket, tapasztalatszerzési lehetőségeket kínálunk értelmi fejlődésük érdekében, hogy egyéni képességeik optimális határának elérésével az iskolai életmódra alkalmassá váljanak.

➤ **Anyanyelvi nevelés**

A gyermekek kommunikációs aktivitását, az anyanyelvi nevelés feladatainak magas szintű elsajátítását tesszük lehetővé.

5. ÓVODAI NEVELÉSÜNK KERETEI

5.1. Egészséges életmód kialakítása

5.1.1. Célunk az egészséges életmódra nevelés terén: Gondozással és megfelelő életritmus biztosításával a gyermekek testi fejlődésének, a környezethez való optimális alkalmazkodásának az elősegítése, az egészséges életmód szokásainak és igényének a megalapozása, az egészség védelme.

5.1.2. Gondozás

A gondozás az óvodai nevelés alapvető tevékenysége. A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amelyek elősegítik növekedését, testi fejlődését, hozzájárulnak egészségének a megőrzéséhez, komfortérzetéhez, egészséges életmódjának a kialakulásához, és megteremti a nevelő hatások kedvező érvényesülésének a feltételeit. A gondozás során a gyermekek elsajátítják a testápolás, az öltözködés és a táplálkozás mozdulatsorait, ismereteket szereznek a helyes szokásokról, amit mindennapi tevékenységeik során gyakorolnak. A napi életvitelhez szükséges szokások gyakorlása

közben bensőséges felnőtt-gyermek kapcsolat alakul ki, ami a testi fejlődésen felül hozzájárul a teljes személyiség kialakulásához. A gyermekkel – életkorából adódóan – a gondoskodás terén lehet leghamarabb kapcsolatot teremteni. A gondozási tevékenységek szóbeli megerősítésével a gyermek anyanyelvi fejlődését segítjük elő.

Táplálkozás

A gyermek egészséges fejlődésének fontos feltétele az életkorának megfelelő egészséges táplálkozás. Az étkezés óvodai feltételei önkiszolgálással és naposi tevékenységekkel valósulnak meg. Az óvodába lépéstől kezdődően étkezési szokásokat gyakoroltatunk a gyerekekkel. Fontos az esztétikus terítés és a kultúrált étkezési szokások betartása, mint tisztaság, megfelelő viselkedés, csukott szájjal történő rágás, szalvéta és mindhárom evőeszköz használata. Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni étkezési tempóját és a már meglévő étkezési szokásaikat. Tapintatosan ösztönözzük őket a számukra még ismeretlen ételek kóstolására, és gondoskodunk a szervezet számára szükséges napi vitaminszükséglet, folyadék- és tápanyagbevitelről. A napi háromszori étkezések közötti időben rendszeresen fogyasztanak a gyermekek gyümölcsöt, zöldséget. Étrendjükből az édességet igyekszünk visszaszorítani, helyettük gyümölcs-, vagy zöldségátalát kínálunk.

Testápolás

A testápolás szolgálja a gyerek tisztaságigényének, egészségügyi szokásainak megalapozását. A napi rendszeres testápolás magába foglalja a szükség szerinti kéz- és arcmosást, fogmosást, hajápolást és a WC-használatot. Az önkiszolgáláshoz szükséges készségek elsajátítását a felnőtt és a gyerek közötti meghitt kapcsolat segíti, melyet a felnőtt állandó segítőkész jelenléte biztosít. Rendszeres gyakorlással, segítségadással, bátorítással ösztönözzük a gyerekeket saját testük tisztántartására. Fokozatosan szoktatjuk őket a testápolással kapcsolatos teendők önálló elvégzésére, fésű, zsebkendő szükség szerinti használatára. Kialakítjuk bennük a tisztaság iránti igényességet, rávezetve őket a testápolás és egészségmegőrzés egymást erősítő hatására.

Öltözködés

Az öltözködés a test védelmét szolgálja az időjárás változásaival szemben, és a gyermeki önállóságot, izlésvilágot alapozza meg. A gyerek ruházata a sokféle tevékenység gyakorlásához, az időjárás változásaihoz igazodó, kényelmes, könnyen fel- és levehető legyen. Egészségügyi szempontból szükséges a gyerekek benti játszóruha, cserecipő, pizsama és a kirándulásokhoz gumicsizma, esőkabát. A jó cipő nemcsak erősíti, védi a lábat, hanem megakadályozza a lábboltozati deformitások (lúdtalp) kialakulását is.

Az öltözködéshez szükséges technikákat és praktikus megoldásokat megtaníjtuk, a sorrendiséget gyakoroltatjuk, ezáltal is hozzájárulva a gyermekek önállóságának fejlődéséhez. A rendezett megjelenés igényét dicsérettel és személyes példaadással alapozzuk meg. Ösztönözzük és figyelmeztetjük a gyermekeket arra, hogy ruházatukra vigyázzanak, tiszták, rendezettek legyenek.

5.1.3. Életritmus

A helyes életritmust az óvodai élet folyamatossága biztosítja, melyet a napirend rugalmassága jellemez. A folyamatos játék-tevékenységekben azonos időpontokban ismétlődnek a gondozási teendők, a pihenés, a levegőzés és a szabad mozgás.

Pihenés

A pihenés, az alvás az óvodás gyerek egyéni alvásigényének kielégítését, testi fejlődését szolgálja. A nyugodt pihenés, alvás légkörének megteremtése minden óvodai dolgozó feladata: a szoba levegőjének cseréje és a külső zavaró ingerek megszüntetése. Az otthoni alvási szokásokat szem előtt tartva, simogatással, mesével, altatódallal megteremtjük a nyugodt alvás, és pihenés feltételeit. Felhívjuk a szülők figyelmét a nyugodt éjszakai alvás fontosságára (a tévzés kiküszöbölésére).

Levegőzés

Fontos, hogy a gyerekek minden évszakban, minél több időt töltsenek a szabadban. A jó levegő, a napfény és a víz a gyerekek edzettségét segítik, általuk

ellenálló-képességük fokozódik, szervezetük alkalmazkodik az évszakok változásaihoz.

Megszervezzük, hogy a gyermekek a szabadban sokat játsszanak, tornázzanak, sétáljanak és kiránduljanak. . Télen a lejtős udvarban szánkóznak, csúszkálnak a jégen, hógolyóznak, hóembert építenek. Az évszaknak és az időjárásnak megfelelően rollereznek, kerékpároznak, labdázna, mászókáznak. Kirándulásokon és bakancsos túrákon vesznek részt.

Mozgás

A mozgás belső igény, élmény a gyerek számára, amit felszabadultan, jókedvűen, örömmel végez. A gyerek mozgásigénye egyénileg eltérő. A gyermeki mozgásigény kielégítését a változatos tevékenységek szolgálják. A gyermekek egyénileg és csoportosan gyakorolhatják a változatos mozgásformákat az épületben és a szabadban egyaránt. Naponta rendszeresen végeznek lábtornát, tartásjavító tornát, zenés gimnasztikai gyakorlatokat. Sportrendezvényeken, versenyjátékokon mérhetik össze ügyességüket, testi képességeiket (erő, izom, gyorsaság) társaikkal.

5.1.4. Feladataink az egészséges életmódra nevelés területén:

- ◆ az egészséges életvitelhez szükséges életritmus, táplálkozás, testápolás, öltözködés, gondozás, mozgás, edzés, pihenés megszervezése, az ezekhez kapcsolódó gyermeki tevékenységek és szokások kialakítása
- ◆ a gyermek testi fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és balesetmentes óvodai környezet biztosítása, a csoportszoba megfelelő hőmérsékletéről, szellőztetéséről és párologtatásról való gondoskodás
- ◆ az egészség-megőrzést elősegítő szokások kialakítása és a környezethez való alkalmazkodás megtanítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ◆ a szabad mozgás biztosításával és változatos mozgásformákkal a gyermekek mozgásfejlődésének az elősegítése
- ◆ biztonságos játszóhelyek, tevékenységformák és a nyugodt pihenés feltételeinek a biztosítása

- ◆ a gyermekek otthoni gondozásával kapcsolatos szokásainak a megismerése az egységes nevelő hatások érdekében
- ◆ a gyermekek fejlődésének figyelemmel kísérése, az esetleges rendellenességek felismerése után orvosi segítség kérése
- ◆ a mozgásszervi elváltozások megelőzése érdekében rendszeres lábtorna és tartásjavító gyakorlatok végeztetése a gyermekekkel
- ◆ a szülők tájékoztatása gyermekük testi fejlődéséről és az egészséges életmódot elősegítő óvodai szokásokról, programokról
- ◆ olyan magatartásminták közvetítése, amely a gyermek értékrendjébe bevésődik
- ◆ a gyermekek étkezési szokásainak, kedvelt ételeiknek, érzékenységüknek (tej-, lisztérzékenység) a megismerése
- ◆ a gondozási teendők ellátása közben az anyanyelvi és az érzelmi nevelés lehetőségeinek a kihasználása

5.1.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- **ÖNÁLLÓAN MOSAKODNAK, KEZET MOSNAK, TÖRÖLKÖZNEK**
- Helyesen használják az evőeszközöket
- Ismerik, és teljesen önállóan végzik a higiénés feladatokat (fésülködés, orrfújás, fogmosás)
- Ruháikat begombolják, összehajtják. Ügyesen kötnek cipőfűzőt, kötényt, szalagot
- Az ágyneműt összehajtják, segítenek ágyazáskor
- Étkezés után fogat mosnak, rendben tartják a tisztálkodó szereiket
- Igénylik környezetük és ruházatuk rendezettségét
- Ismerik testüket és az egészség megőrzése érdekében szükséges tennivalókat
- Szándékosan irányítani képesek a mozgásukat, viselkedésüket és testi szükségleteik kielégítését
- Koruknak megfelelő testi edzettséggel és állóképességgel rendelkeznek

5.2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés, szocializáció

5.2.1. Célunk az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés terén: A gyermekekben az egészséges humánium megalapozása és a gyermekeket körülvevő környezethez és személyekhez fűződő pozitív érzelmi viszony és társas kapcsolatok kialakítása. Továbbá megalapozni és kialakítani kívánjuk a gyermekek kapcsolatteremtő képességének normatív szabályait, az elvárható viselkedési módokat, közvetíteni erkölcsi és esztétikai értékeket.

5.2.2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés feltételeinek a megteremtése

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. Családias légkörben tud a gyermekben kialakulni érzelmi kötődése társaihoz és az óvoda felnőttjeihez. A megfelelő alaphangulat kapcsolatteremtésre, cselekvésre, játékra ösztönöz, ezért az óvodában arra törekszünk, hogy a gyermek élettere legyen barátságos, otthonos, ahol szabadon mozoghat. Az otthonos légkört biztosítjuk azzal is, hogy a természetsarokban tartjuk a gyermekek által begyűjtött „kincseket”.

Folyamatos napirend

A folyamatos napirend is azt a célt szolgálja, hogy a gyermekek kedvük szerint választhassanak a különböző tevékenységek közül, dönthessenek igényük szerint, kivel, mit és hogyan játszanak.

A gyermekek közösségi életének színtereit ötleteiknek, igényeiknek megfelelően formáljuk. Biztosítunk kuckókat, bensőséges zugokat, amelyek a családias jelleget, az intimitás légkörét növelik.

Gyermek-felnőtt kapcsolat

A derűs légkör megalapozza a gyermekek érzelmi kötődését a felnőttekhez. Az óvoda dolgozói magatartásukkal, a gyermekekhez való viszonyulásukkal, bánásmódjukkal

elősegítik, hogy a gyermekek jól érezzék magukat, szeressenek óvodába járni. A gyermekek érzékenyen reagálnak a felnőtt érzelmeire, megnyilvánulásaira. Ezért arra törekszünk, hogy világosan fejezzük ki, mit tartunk helyesnek, mit miért utasítunk el.

Gyermek-gyermek kapcsolat

A gyermek-gyermek kapcsolat a személyiség fejlesztésében több szempontból is fontos. Minden gyermeknek éreznie és tudnia kell, hogy ő fontos a csoport számára, szükség van rá. Meg kell tapasztaltatni a gyermekekkel, hogy a többiek őt számon tartják. Segítjük a gyermekek egymáshoz kötődését, barátkozások kialakulását. A konfliktusok kezelésében arra törekszünk, hogy maguk a gyerekek oldják meg, beavatkozásra veszély esetén kerül sor.

5.2.3. A beszoktatás/befogadás

A beszoktatás célja, hogy a gyermek az új környezetben minél rövidebb idő alatt szerezzon olyan biztonságérzetet, amely meghatározza további szociális viselkedésének alakulását.

Az óvodakezdés első benyomásai óvodai “életre szóló” élményeket adnak, meghatározzák a gyerekeknek, szülőnek egyaránt az óvodához való viszonyát és a létrejövő kapcsolat minőségét. Ennek érdekében lehetővé tesszük, hogy a gyermekek már óvodába lépésük előtt belátogathassanak, ismerkedhessenek az óvodával. A gyermekek kedvenc tárgyaikat magukkal hozhatják. A beszoktatást minden gyermek másként éli meg, ezért a szülővel közösen, egyéniileg kell kialakítani a beszoktatás szülővel közös időtartamát és menetét. Tapasztalataink szerint a szülő együttléte az óvodában gyermekével legfeljebb egy hétig célszerű. A gyermek szülő nélküli óvodai tartózkodásánál a fokozatosságot kell szem előtt tartani, hogy kialakulhasson a gyermekben a kellő biztonságérzet és az óvodai felnőttek iránti bizalom.

5.2.4. Néphagyományok, ünnepek

Néphagyományok

Mai elidegenedett társadalmunkban a gyerekeknek nagy szükségük van arra, hogy felfedezzék hovatartozásukat, gyökereiket. A népszokások ugyanúgy részei a magyar kultúrának, mint a zene, vagy az irodalom. Napjainkban a régi hagyományok már csak tudatos hagyományőrzés formájában élnek tovább. Elsősorban az óvodák, iskolák feladata, hogy gyermekeink megismerjék, és tovább éltsék az őseink által ránk hagyott kultúrát. A népi hagyományok ismerete és tisztelete akkor válik élménnyé, ha azoknak a gyermek tevékeny részesévé válik.

A néphagyományok eddig is szerves részét képezték az óvodai nevelésnek, hiszen a gyermekdalok, mondókák, mesék jelentős hányada népi kultúránk részét képezi. A népköltészeti alkotásokon túl a hagyományápolás gazdagabbá, szebbé teszi gyermekeink mindennapjait. A népszokásokhoz fűződő történetek hatnak a gyermek erkölcsi ítéleteinek alakulására, viselkedés- és magatartáskultúrájukra. A jeles napok eseményeinek hatására az ünnepek más tartalmat kapnak. A népi időjósító megfigyeléseken keresztül a gyerekek sajátos képet kapnak az évszakok, a természet, a közvetlen környezet változásairól.

A pedagógusok és a szülők előtt is egyre nyilvánvalóbb, hogy a mai gyermekek aktivitása parlagon hever, nincs lehetőségük önálló, kezdeményező, alkotó tevékenységekre, hiszen mindent készen kapnak: meséket, játékokat, melyek eléréséhez elég a tv, vagy a számítógép elé leülni. A gyermekeket természetesen a mai, megváltozott világba való illeszkedésre kell nevelnünk, de törekszünk arra, hogy ismerjék meg azokat az értékeket is, melyeket hagyományaink tudnak nyújtani. A hagyományőrző szemléletben nevelt gyermekek érzelmileg gazdagabbak, tanulási folyamatokban fogékonyabbak, kreatívabbak, kapcsolatteremtő képességük jobb.

A közös élményekre épülő tevékenységek erősítik, mélyítik a közösséghez tartozás élményét. Az óvodai csoportokban a gyermekekkel közösen készülődünk a kialakított, hagyományként ápolt ünnepnapokra, jeles napokra és nemzeti ünnepeinkre.

Jeles napok

Régebben az emberek szorosabb kapcsolatban álltak a természettel és egymással is. Életüket a négy évszak körforgása és a jeles napokhoz kapcsolódó szokások, hagyományok alapján szervezték. Az óvodában az életmód szervezés alapja a kalendáriumban található, évszakok szerint lebontott, hónapokhoz, napokhoz kötődő ünnepkörök, természeti jelenségek, a mindennapi élet szokásai.

Az óvodában ünnepelhető jeles napok:

- Szüret
- Mihály napi vásár (szeptember 29.)
- Márton nap (november 11.)
- Advent (november 30. utáni első vasárnaptól a negyedik vasárnapig)
- Karácsony (december 24-25-26.)
- Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig)
- Húsvét (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltét követő vasárnap)
- Pünkösd (Húsvét után 50. napon)

A természet ünnepei:

- Állatok Világnapja (október 4.)
- Víz Világnapja (március 22.)
- Föld Napja (április 22.)
- Madarak és Fák Napja (május 10.)
- Környezetvédelmi Világnap (június 5.)

Óvodai életünk hagyományos ünnepei:

- Mikulás (december 6.)
- Anyák Napja (május első vasárnapja)
- Gyermeknap (május utolsó vasárnapja)
- Évzáró, ballagás
- A gyermekek születésnapja

Nemzeti ünnep:

- Március 15.

5.2.5. Erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés és a szocializáció szorosan összefüggő, egymást elfedő terület. A gyermek jellemét óvodás korától a segítőkészség, a szeretet jegyében kell formálnunk, önzetlen, kedves gyerekeket kell nevelnünk, akiket nem csak bevezetni kell a tolerancia és az emberszeretet értékrendjébe, de együtt kell megőriznünk ezeket a tulajdonságokat.

A felnőttek viselkedésmintái meghatározó szerepet játszanak a gyermekek viselkedésének, erkölcsi normáinak kialakulásában, mert a gyermek minta- és modellkövetés útján sajátít el magatartási módokat, tevékenységi formákat, attitűdöket.

5.2.6. Feladataink az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés terén:

- ◆ barátságos, derűs, légkör kialakítása.
- ◆ a gyerekek ösztönzése társas kapcsolatainak kialakításban
- ◆ példamutatással az együttélés viselkedési normáinak az elősegítése, a követelmények következetes betartása
- ◆ a csoportban kölcsönös bizalmi légkör kialakítása
- ◆ a gyermekek érzelmi kötődésének a megalapozása az óvodai felnőttekhez.
- ◆ a másság elfogadására nevelés
- ◆ a gyerekek tűrő- és elfogadó képességének a fejlesztése
- ◆ a gyerekek én-tudatának a megerősítése
- ◆ az aktivitás és az önállóság feltételeinek a megteremtése
- ◆ a gyerekekben konfliktuskezelési készségek kialakítása
- ◆ baráti kapcsolatok kialakulásának a támogatása
- ◆ a nemi identitástudat erősítése
- ◆ a gyermekek számára minél több sikerélmény átélésének a biztosítása
- ◆ a gyermek önérvényesítő törekvéseinek az elősegítése
- ◆ a közös tevékenységekben pozitív érzelmi viszony kialakítása
- ◆ az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok és a családokkal közösen szervezett események meghitt hangulatának a megteremtése

5.2.7. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés terén:

- ◆ A gyerekek a közös tevékenységekben aktívan részt vesznek, elfogadják a közös tevékenység diktálta magatartásformákat.
- ◆ Érdeklődnek egymás iránt, figyelmesen meghallgatják egymást.
- ◆ Önként vagy kérésre bekapcsolódnak a tevékenységekbe.
- ◆ Figyelnek, feladatokat hajtanak végre.
- ◆ Tisztelettel viselkednek a felnőttel szemben.
- ◆ Büszkék a közös sikerekre.
- ◆ Önállóan keresik a segítségnyújtás lehetőségét.
- ◆ Képesek az óvónő útmutatásait elfogadni.
- ◆ Felfogják az alapvető metakommunikációs jelzéseket.
- ◆ Szívesen vállalnak feladatokat a csoport érdekében.
- ◆ Elfogadják az alá-, fölé-, mellérendeltségi viszonyokat.
- ◆ Képesek vágyaik késleltetésére.
- ◆ Vállalkoznak önálló véleményalkotásra.
- ◆ Igazat mondanak.
- ◆ Örömet jelent számukra mások segítése, tudatosan is igyekeznek örömet okozni.
- ◆ Vágyakozva készülnek az ünnepekre, a közös tevékenységekre.
- ◆ Átélik az ünnepek, ünnepélyek jelentőségét.

5.3. Értelmi fejlesztés és nevelés, tanulás

5.3.1. Célunk az értelmi fejlesztés és nevelés terén: a gyermekek spontán szerzett tapasztalatai és ismeretei rendszert képezzenek. Kialakuljanak azok az alapvető képességeik és készségeik, amelyek nem csupán az iskolai évekre, de egész életükre alapjául szolgáljanak a további megismerő tevékenységeiknek, intellektuális fejlődésüknek. A gyermekek nehézségek nélkül kommunikáljanak.

5.3.2. Tanulás

Kisgyermek korban a tanulás és a játék nem különíthető el egymástól. A gyermek úgy tanul, hogy játszik. A tevékenységi vágy a gyermeket ösztönzi a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul. A játékon belül a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg.

Az óvodai tanulás szélesebb értelmű annál, hogy csupán a játékkal való összefüggésein keresztül értelmezzük. A nevelési folyamat egésze, azaz valamennyi pillanata alkalmas arra, hogy erőtetés nélkül, - spontán vagy irányított módon - tanuljon a kisgyermek. Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egy időben kevesebbet, de minőségében és használhatóságában mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb a 3-7 éves korú gyermek intellektuális fejlődésének szempontjából. Mivel a gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni.

Azok a tanulási tapasztalatok, melyeket óvodáskorban szereznek a gyermekek, hatással lehetnek az iskolai tanuláshoz való viszonyukra is. A tanulási tevékenység során azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban.

5.3.3. Differenciált, egyéni fejlesztés

Az óvodánkba érkező gyermekek eltérő adottságokkal, képességekkel, szokásokkal, érzésszel, vérmérsékleti különbségekkel érkeznek. A családok értékrendjének sokfélesége is szerepet játszik abban, hogy óvodásaink fejlettségében eltérések mutatkoznak.

A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát, és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához. Arra törekszünk, hogy minden gyermek képességeinek, egyéni adottságainak megfelelő feladatokat kapjon. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kívánjuk mérni. Azokkal a

gyermekkel, akiknél valamilyen részképesség zavart tapasztalunk, egyéni fejlesztési terv alapján foglalkozunk, vagy speciális szakember segítségét vesszük igénybe.

A nevelés egészén belül a tanulást kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták stb. formájában oldjuk meg a napi élet bármely mozzanatában, minden gyermekre külön-külön odafigyelve.

A differenciált fejlesztés célja:

Óvodásaink egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vételével, egyéni fejlődési ütemükhöz igazodva, a tevékenységek tudatos befolyásolásával személyiségük kibontakoztatásának elősegítésére az óvodai nevelés valamennyi területén.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Fejlődési adatgyűjtés, mely az egész személyiségre kiterjed, a gyermekek személyiségének megismerése az óvodába lépéstől kezdve (Fejlődési Napló)
- Családok értékrendjének, szükségleteinek megismerése (családlátogatások, fogadóóra);
- Egyéni szándékok, elképzelések támogatása a gyermekek tevékenységeiben;
- Egyénre irányuló kommunikáció;
- Személyre szóló pedagógiai hatások;
- Konfliktus helyzetben az egyén bevonása a megoldásba, a szabályalkotásba;
- Segítségadás a gyermekek egyéni problémáinak megoldásában;
- A gyermekek fejlettségétől függően, igényeiknek megfelelően a játékfolyamat segítése;
- Önkiszolgáló munka fejlődésének elősegítése, egyéni igényekhez igazodó segítségnyújtás;
- Munkajellegű feladatok differenciálása, a gyermekek önálló munkavégzésének támogatása igény szerint;

- Képességfejlesztő eszközök biztosítása játékidőben is, hogy a gyermekek bármikor használhassák, illetve az óvónő közreműködésével részképességek fejlesztésének lehetősége;
- Tanulási tevékenységek során egyénre szabott segítségnyújtás, ösztönzés, illetve differenciált feladatadás.

5.3.4 Anyanyelvi nevelés

Anyanyelvünk sokrétű, árnyalt jelrendszer, amelyet a gyermek sokféle tevékenység közben, legelőször a családban sajátít el.

Az óvodába lépő gyermekek már rendelkeznek bizonyos fokú kommunikatív képességekkel, amelyek segítik a társas kapcsolatok kialakulását, az új környezetben történő eligazodást. A gyermekek anyanyelvi fejlettsége azonban eltérő. Az anyanyelvi kultúra annál inkább fejlődik, minél többet gyakorolhatja a gyermek a beszédet. Ezért olyan oldott, szeretetteljes, szóbeli közlésre készítő légkört teremtünk, amely a gyermeket kapcsolatteremtő beszédre sarkallja, minél több közlésre készíti.

Az anyanyelv használata végig kíséri az óvoda mindennapi életét, beépül a gyermekek tevékenységeibe, jelen van a nevelési feladatok minden mozzanatában.

5.3.5. Feladataink az értelmi nevelés terén:

- ◆ biztosítjuk valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet
- ◆ biztosítjuk azokat a változatos tevékenységeket, melyeken keresztül a gyermekek sokoldalú, közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről kiemelten építve kíváncsiságukra, mint életkori sajátosságra
- ◆ biztosítunk sok játékba ágyazott tapasztalatszerzési lehetőséget a gyermekeknek érzékszerveik útján
- ◆ tudatosan fejlesztjük értelmi képességeiket: megfigyelőképességüket, emlékezetüket, képzeletüket, figyelmüket, logikus gondolkodásukat és kreativitásukat
- ◆ segítjük a gyermekeket reális énképük kialakításában

- ◆ fejlesztjük formaérzéküket és formaészlelésüket
- ◆ lehetőséget adunk a gyermekeknek arra, hogy gyakorolják a kommunikáció különböző formáit, és fejlődjön beszédképességük, anyanyelvi kultúrájuk
- ◆ elősegítjük a gyermekek folyamatos szókincs bővülését.
- ◆ buzdítjuk a gyermekeket kérdések feltevésére, megválaszolására.
- ◆ beszédviselkedésünk által mintát adunk
- ◆ figyelünk a beszédhibás, beszédbeli elmaradással küzdő gyermekekre, ha szükséges segítséget kérünk (logopédus)
- ◆ tudatosan fejlesztjük a gyermekek metakommunikációs készségét

5.3.6. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére az értelmi nevelés terén

- ◆ Képesek a kihívásoknak megfelelni.
- ◆ Felismerik az ok és okozati összefüggéseket.
- ◆ Kreatívak, találékonyak.
- ◆ A képi gondolkodásmódtól eljutnak a fogalmi gondolkodás szintjére.
- Érthetően, folyamatosan beszélnek.
- Gondolataikat, érzelmeiket érthető formában, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni.
- Minden szófajt használnak.
- Tisztán ejtik a magán- és mássalhangzókat.
- Végig tudják hallgatni a beszélőt és megértik mások beszédét.
- Tájékozódni tudnak a kommunikációs helyzetekben.
- Értik az élőbeszéd és a mese nyelvezetét és humorát.

6. ÓVODAI NEVELÉSÜNK TEVÉKENYSÉGFORMÁI

6.1. Játék, játékos ismeretszerzés

A játék a 3-7 éves gyermek alapvető, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Átala észrevétlenül tanul a gyermek, s mivel a játékban a legváltozatosabb tevékenységekre nyílik lehetősége, nem csak a gyermeki személyiség tükré, de fejlesztésének legfőbb eszköze is. Komplex tevékenység, melyet az óvodapedagógus tudatosan használ a nevelés folyamatában céljai eléréséhez.

Minden gyermeki megnyilvánulás - beleértve a játékot is - felosztható spontán és az óvodapedagógus által irányított tevékenységre. Nagyon fontosnak tartjuk olyan hangulatok, ingerek tárgyi lehetőségek megteremtését, melyeknek hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Ez nem jelenti azt, hogy nincs szükség a pedagógus által kezdeményezett, vagy irányított játéktevékenységre.

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga az óvodában. Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai elérése érdekében és szükség és igény esetén együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával és nem direkt módon elérni az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. A játék kicsiben maga az élet. Éppen ezért az életre nevelés is a játékból indul ki és a játék segítségével teljesebbé válhat. Ezért minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. A játéktevékenységhez szükséges feltételeket: helyet, játékszereket, eszközöket igyekszünk megteremteni és ötleteket, különböző szituációkat, élményeket nyújtani.

6.1.1. Játékfajták

Az óvodai nevelés során megkülönböztetünk különféle játékfajtákat, melyek a gyermekek legfőbb fejlődési mutatói. A gyermekek játszásának megfigyelésével az óvónő értékes információkhoz juthat. Megismerheti az egyes gyermekek aktuális

érzelmi-hangulati állapotát, érzelmi sérülését, értelmi képességeit, vagy beszédfejlettségét. Képet kaphat a gyermekek társas kapcsolatairól, barátságaik alakulásáról, szocializációjuk mértékéről.

Gyakorló, vagy funkciójáték

Véletlen mozgásból, cselekvésből eredő ismétlések sora, mely a gyermeke számára örömet jelent. A gyakorló játék lehet mozgásos, manipulációs, vagy verbális.

A mozgásos gyakorló játék megélése alatt a gyermekek ismerkednek saját testi képességeikkel, begyakorolnak alapvető mozgásokat.

A manipulációs gyakorló játék során tapasztalatokat szereznek valamely tárgy, eszköz tulajdonságait illetően. A verbális gyakorló játék eszköz nélkül, a gyermek beszédében jelenik meg, valamely szófordulat ismételtetésével.

Szimbólikus játékok (szerep, színlelő, fantáziajáték, bábozás, dramatizálás)

A szerepjáték az óvodás korosztály legjellegzetesebb játékfajtája, nevelési szempontból a gyermekek fejlesztésének a leggazdagabb lehetőségét nyújtja. A szerepjátékban a gyermekek az eddigi ismereteiket, tapasztalataikat, elképzeléseiket, érzelmeiket jelenítik meg. Kreatívan, nem mindig valóságként alkotnak újra egy-egy átélt eseményt, közben gyakorolják a társakkal való együttműködést, átélik az alá- és fölérendeltségi viszonyokat. A szerepjáték pozitív irányba befolyásolja a gyermekek erkölcsi ítéletét, szabálytudatát, önuralmát, alkalmazkodó képességét, társas kapcsolatait. Valamely képzeletbeli szituáció megjelenítése fejleszti képzeletüket és empátiás képességüket. A szerepjáték feltételezi a gyermek bizonyos fokú önállóságát. A vállalt szerepeken keresztül ábrázolja az őt körülvevő világnak a számára megértett összefüggéseit. Leggyakrabban a hozzá érzelmileg közel álló dolgokat képezi le, a szeretett, megbecsült felnőtteket és társakat utánozza.

A szerepjáték speciális megjelenési formája a bábozás és a dramatikus játék, amelyekben a gyerekek báb, vagy álruha mögé bújva játszanak el valamilyen szerepet.

Barkácsolás

A barkácsolás legtöbbször a szerepjátszáshoz szükséges használati tárgyak készítésének, megmunkálásának a művelete. A barkácsoló tevékenység közben ismereteket és tapasztalatokat szereznek a gyerekek az anyagok tulajdonságairól.

Építő, vagy konstrukciós játék

A gyerekek különböző játékszerekből, alkatrészekből építményeket, vagy különféle tárgyakat hoznak létre. A tapasztalatok hatására a spontán létrejövő alkotások mellett fontos helyet kap az előre megtervezett mű megalkotása. A gyermeket a konstruálás öröme egyre bonyolultabb tárgyak összerakására inspirálja, a „valamit alkottam” élménye pedig önértékeléséhez segíti, önbizalmát növeli. A társakkal közösen létrehozott alkotás számos pozitív erkölcsi tulajdonság kialakulását segíti elő.

Szabályjáték

A szabályjáték legfontosabb jellemzője, hogy pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik. A szabályok betartása, vagy megszegése különböző érzelmeket vált ki a játék résztvevőiből, s ez nagy mértékben meghatározza a gyermekek magatartását, egymáshoz és a csoporthoz való viszonyukat. A szabályjátékok között vannak mozgásos, és értelmi képességeket fejlesztők.

6.1.2. Feladataink a játék terén

- ◆ a játék feltételeinek: játékeszközök, kellékek megteremtése a csoportszobában és a szabadban egyaránt, az állandó és az ideiglenes játszóhelyek kialakításának a lehetővé tétele
- ◆ elegendő, minél hasznosabb és tartalmasabb egybefüggő játékidő biztosítása
- ◆ az életkori sajátosságokból adódó igények figyelembe vétele
- ◆ a gyermeki játék önállóságának a tiszteletben tartása
- ◆ derűs, nyugodt légkörű és feszültségoldó játéklehetőségek biztosítása
- ◆ gondoskodás arról, hogy játék közben a gyermekek megtanulhassák indulataik fékezését, kudarcok eltűrését, a dönteni tudást és az alkalmazkodást
- ◆ a gyermekek számára az önmegvalósítás lehetővé tétele, pozitív magatartásformák (kitartás, türelem, akaraterő) alakítása, sikerekhez juttatás

6.1.3. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink a játékban

A családi légkörű, rugalmas életrend alkalmas arra, hogy a régen feledésbe merült, vagy éppen a mai generációk számára már ismeretlen játékok, játékeszköz készítése felelevenítésre kerülnek. Ezzel színesedik, gazdagodik a gyerekek élete, bővül a nevelés eszköztára. A hagyományőrző életmódban a gyermekek saját elhatározásuk és kedvük szerint játszanak. A ma szokásos játékokat kiegészítjük a következő ősi játékokkal:

- énekes-táncos játékok, (szembekötősdí, gyűrűsdí, párcserélő játékok, fogyógyarapódó játékok, leánykérő játékok, lakodalmas játékok, vásáros játékok, furfangos és szórakoztató játékok...),
- mozgásos és küzdő játékok, (versengő, váltást tartalmazó játékok, várkörüljárás, sorjátékok, hídasjátékok...),
- népszokásörző dramatikus játékok (a jeles napokhoz kötődő játékok),
- népi játékszer készítek (bábuk, játékbútorok, rongybabák, napraforgósár lovacska, csutkababa, facsiga, töklámpás. kukoricaszáról kunyhó készítek...).

6.1.4. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére a játék terén

- A gyermekek részt vesznek a játék tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerk és eszközök megvalósításában
- Képesek egymáshoz alkalmazkodni, vállalják a számukra kedvezőtlen szerepeket.
- Megértik és elfogadják társaik elgondolásait.
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, szabálytudattal rendelkeznek.
- Tudnak egészséges versenyszellemben játszani.
- Képesek kiegészítő, - a játékhoz szükséges – eszközöket elkészíteni, vagy mással helyettesíteni, a játék céljának megfelelően a csoportot átrendezni.
- Kezdeményeznek bábelőadást, másokat szórakoztatnak.

6.2. A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerésének elsődleges forrása maga a természet és a társadalmi valóság, a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb világ.

Nevelésünkben kiemelt szerepe van annak, hogy minél közelebb hozzuk a természetet, és változatos lehetőséget biztosítsunk a közvetlen megfigyelésre és a tapasztalatszerzésre. A természet szeretetére kívánjuk nevelni a gyermekeket, természet közeli élettel, a természet, a környezet szeretetének bizonyításával, példát mutatva a gyermek számára. Azt kell bennük megerősíteni, hogy mennyire összefügg mindez egymással és milyen nagy az ember felelőssége a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából. A tapasztalatszerzés mindig a valódi környezetben történik, legtöbbször a szabad természetben vagy az óvoda környezetében, udvarán. A fák, a virágok, az apró kis állatok megannyi ismeretet, feladatot jelentenek a kisgyermeknek. A séták, kirándulások, az óvoda udvarán és kertjében vagy az élősarokban végzett tevékenységek tanulási, tapasztalási lehetőséget kínálnak a gyermeknek. Az önálló és csoportos megfigyelések révén értékes tapasztalatokhoz juthat a természetben végbemenő folyamatokról és összefüggésekről. Már az óvodában fel lehet és fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A gyermeket demokratikus társadalmi rendben való élésre készítjük fel, amelyben különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. A tolerancia, mások véleményének, érzéseinek és gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni másokat.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. Az óvodai nevelés épít ezekre a korai tapasztalatokra. A tevékenységek végzése, a folyamatos cselekedtetés rengeteg olyan szituációt hoz felszínre, ahol természetes környezetben folyhat a matematikai tapasztalatok szerzése. A korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendszerezünk, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítjük és mélyítjük, a spontán tanultakat rögzítjük.

6.2.1. Célunk a külső világ tevékeny megismerése terén:

Olyan gyermekeket törekszünk nevelni, akik a környezettudatos magatartás gyakorlása és elsajátítása során képesek lesznek harmóniában élni a környezetükkel és a természettel. A megismerési folyamat közben szerzett matematikai tapasztalatok, mennyiségi, alaki, tér és síkbeli eligazodásának megalapozása. Természetvédelmi ismeretek megalapozása.

6.2.2. A fejlesztés tartalma

A természeti és társadalmi környezettel való ismerkedés nagy részét természetes szituációban végezzük. Lehetőséget nyújtunk a gyermekeknek sokrétű tapasztalatok szerzésére, a legfontosabb ismertetőjegyek, hasonlóságok, különbségek, ok-okozati összefüggések felfedezésére.

TÉMÁINK:

Természeti környezet

- Élettelen természet anyagai
- Élettelen természet változásai: időjárás, évszakok
- Természetvédelmi teendők
- Élő természet elemei: növények, állatok

Emberi környezet

- Az emberi test
- Család
- Életmód
- Munka
- Közlekedés
- Az óvoda és környezete

Mennyiségi és formai ismeretek (matematika)

- Halmazok
- Számfogalom 10-es számkörben
- Geometriai ismeretek
- Relációk

6.2.3. Feladataink a külső világ tevékeny megismerése terén

- ◆ A környezettudatos személyiség fejlődésének elősegítése.
- ◆ Keltse fel a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, megismerési vágyát.
- ◆ Segítsük elő, hogy a gyermekek felfedezzék az épített és természeti, valamint a társadalmi környezetet, rácsodálkozhassanak az őket körülvevő világ szépségeire és változásaira.
- ◆ Tegyük lehetővé a környezet tevékeny megismerését, ehhez biztosítson eszközöket.
- ◆ Adjunk lehetőséget az érzékszervekkel történő tapasztalásra, az élmények több szempontú felidézésére.
- ◆ Segítsük a gyermekek tevékenysége folyamán a térbeli tájékozódás, alak és formalítás képességének kialakulását, a mennyiségi ismeretek elsajátítását.
- ◆ Törekedjünk a környezet esztétikus alakítására.
- ◆ Tegyük lehetővé a gondolkodási képességek alakulását olyan helyzetek teremtésével, amelyben különböző szempontokat fedezhet fel, alternatívák közül választhat a gyermek.
- ◆ A spontán szerzett környezeti tapasztalatokat bővítsük, rendszerezzük.
- ◆ Fejlessze az értelmi képességeket és a kreativitást.
- ◆ Motiválja a gyermekeket a matematikai összefüggések meglátásában, a problémák felismerésében, a megoldás, az igazság megtalálásában.
- ◆ Erősítse a természeti, társadalmi környezet védelmét, megőrzését.
- ◆ Ismertesse meg a családokkal az óvodai környezetnevelési programot, és vonja be a családokat.

- ◆ Tegye emlékezetessé a jeles napokat, a természet ünnepeit. Vetesse észre a felnőttek környezet alakító tevékenységeit, és cselekvően vonja be a gyerekeket.
- ◆ Alakítson ki és gondozzon a csoportban természetsarkot.
- ◆ Szervezzen sok tapasztalatszerző sétát.
- ◆ Rendszeresen használja ki az Árnyaskert adta nevelési lehetőségeket: biztosítsa a gyermekek rendszeres, aktív tapasztalatszerzését, megfigyelését a kisállatkertben, a madárröptében, a csűrben és a veteményeskertben. Ez által alakítsa ki a gyermekekben a környezetvédelem iránti pozitív szemléletét, alapozza meg a fenntartható fejlődésre nevelést.
- ◆ Vegye igénybe az Állat- és Növénykert, a Magyar Madártani Egyesület, a Vadaspark, a múzeumok, a Margitsziget, a közművelődési intézmények óvodáknak nyújtott szervezett szolgáltatásait, ahol élményszerű, komplex, felfedező jellegű, játékos programokon találkozhatnak a természettel, ismerkedhetnek a természetvédelem fontosságával.
- ◆ Szervezzen erdei óvodát az iskolába menő nagycsoportosoknak, továbbá családi bakancsos túraprogramokat.
- ◆ Tegye lehetővé a környezetükben lévő növény- és állatvilág megismerését.
- ◆ Gyakoroltasson olyan cselekvésformákat, amelyek segítségével elsajátítják az élő és élettelen természeti jelenségek megfigyelési módját (rovarok viselkedése, növények illata, állatok mozgása, szél, eső hatása stb.).
- ◆ Ismertessen meg a gyerekekkel népszokásokat, tegye lehetővé népi kismesterségek gyakorlását (agyagozás, batik, szövés).

6.2.4. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink a környezet megismerése terén

Az óvodai gyakorlatban általánosan feldolgozásra kerülő témák mellett a néphagyomány-ápolás mindennapos, természethez kapcsolódó tevékenységei is

megjelennek, mivel az ember, a természet, a hagyomány szoros kapcsolatban vannak egymással. Ezt a kapcsolatot a következő tevékenységek által valósítjuk meg:

- az évszakok változásából fakadó időjárás megfigyelő tapasztalatszerzések, egy-egy jeles névnaphoz kapcsolódó természeti jelenségek szokásaival fűszerezve,
- az időjárás változásaiból fakadó, a hagyományos népi életmódot utánzó környezetalakító munkálatok (pl.: palántanevelés, növénygondozás),
- termések gyűjtése az óvoda udvarán és környékén, szüretelések családoknál, befőzések, gyümölcs-szárítások,
- télen a madarokról való gondoskodás,
- jeles napok előtti készülődések,
- rendszeres környezetmegismerő séták, tájmegismerő kirándulások

6.2.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Ismeretekkel rendelkeznek: lakóhelyükről, az óvoda környezetéről, családjukról.
- Felismerik az évszakok közötti különbözőséget.
- Felismerik a jelenségek, tárgyak közötti összefüggéseket.
- Térben tájékozódnak az óvodán kívüli szűkebb és tágabb környezetükben. Ismerik a mennyiségi, formai, alaki, nagysági és térbeli viszonyokat.
- Biztonságosan mozognak az óvoda területén, ismerik az ott dolgozókat.
- Biztonsággal használják a természet alakításához, védelméhez szükséges eszközöket.
- Ismeretekkel és gyakorlatokkal rendelkeznek a saját növénykertben végzett munkákról (ásás, gereblyezés, locsolás).
- Terepgyakorlatok (erdei óvoda, nyári tábor), túrázások folyamán megismerkednek az őket körülvevő növényekkel és állatokkal, a védett természeti értékekkel, népszokásokkal és népi mesterségekkel.
- Alkalmazkodnak a környezetükben megkívánt viselkedési normákhoz.
- Tisztelik, óvják a meglévő természeti és társadalmi környezetüket.

6.3. Mese-vers

A mese örömforrás és társasélmény, amely nagy belső energiákat mozgósít. Amit mesélünk, az mindig konkrét és érzéki, mégis térben és időben hatalmasan kitágított. Ezért kezdődik minden alkalommal a "Hol volt hol nem volt ..., volt egyszer"-rel az elbeszélés. A cselekmény mindvégig az átélés és nem az ésszerűség fonalán halad. Az igazi mese válaszokat ad a lét alapkérdéseire.

A gyerekeknek a magunk kitalálta, nyúlfarknyi "kicsi mesétől" a mondóka- és állatmeséken, irodalmi meséken kívül sokféle szerkezetű és formájú (például lánc, halmozó, verses) mesét mondunk.

A mese a gyermekkor lelki, érzelmi színvonalán jeleníti meg azt, amit mindnyájan elemi igazságként élünk át, hogy az embernek mint teremtménynek feladata van a világban, meg kell küzdenie a rosszal, törekednie kell a jóra. Mindez az édes anyanyelven szól, egy ismert és kedvelt felnőtt tolmácsolásában.. A mese nevelő hatása: a ráismerés, az előrelátás, a képalkotás, az illúzió feszültségének állapota és a belső képzetáramlás begyakorlása. A felnőtt beszédéből figyelhetik meg a gyerekek, hogyan kell elképzelt vagy megélt eseményeket tagolni, szavakra átfordítani, epikus távolságtartással másoknak elmondani, kölcsönösen egymásra figyelni.

6.3.1. Célunk a mese-vers területén: A gyerek szívesen hallgassa a mondókát, verset, mesét, váljon az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogodójává. A változatos irodalmi élmények nyújtásával a vágy felébresztése a könyv, a színház, a múzeum értékei iránt.

6.3.2. A fejlesztés tartalma

Minden nap mesélünk, vagy verselünk valamilyen formában, reggel vagy délben, elalvás előtt vagy délután. A mese-vers kezdeményezések anyaga változatos, gerincét

a magyar népmeseekincs megismertetése adja. Lehetőséget teremtünk a gyermekek önálló szöveg és mesemondásához. Segítünk, hogy megfelelő eszközökkel el is játszassák a nekik tetsző meséket. A gyakori ismétlést, a mese többszöri feldolgozását kedvelik az óvodások, erre tekintettel vagyunk.

Kedvelt tevékenysége az óvodásoknak a bábozás és a dramatizálás. Mindkettő szorosan kapcsolódik a meséléshez, mondókázáshoz, verseléshez. A bábokat felhasználjuk mesemondáshoz, de a gyermekek is játszhatnak velük.

Feldolgozásra kerülő irodalmi alkotások

- Népi mondókák
- Versek
- Találós kérdések
- Verses mesék
- Népmesék
- Neves meseírók által írt műmesék

6.3.3. Feladataink a mese-vers terén

- ◆ A meséhez és versmondáshoz érzelmi biztonságot nyújtó légkör, állandó, nyugodt hely biztosítása
- ◆ a gyermekek számára kiválasztott versek, mesék legyenek igényes irodalmi művek
- ◆ a gyermekek jelzéseinek megfelelően naponta többszöri mesélés, verselés kezdeményezése
- ◆ a gyermekek nyelvi képességeinek a fejlesztése az irodalom eszközével.
- ◆ a könyvek megszerettetésére, megbecsülésére nevelés
- ◆ báb- és dramatikus előadások szervezése
- ◆ példaértékű beszéddel a gyermekek anyanyelvi kultúrájának a fejlesztése
- ◆ bábokkal, dramatizáló kellékekkel a gyermeki a fantázia szabad szárnyalásának az elősegítése

6.3.4. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink a mese-vers terén

Az óvodai irodalmi nevelés törzsanyagát a népköltészetből meríti. A népmese kiválóan alkalmas a gyermekek nevelésére, mert a mesékben mindig a jó győzedelmeskedik a gonosz felett. A népmesék fajtái közül az óvodában legjellemzőbbek a tündérmesék és az állatmesék, melyekben olyan dolgok szerepelnek, melyek a valóságban nem fordulhatnak elő. A gyerekek különösen kedvelik a lán- és csalimeséket, melyekben sajátosságosan tükröződik a népi humor.

A népmesék tartalma segíti elsősorban a gyermekek erkölcsi nevelődését. A népmesékben az adott szót meg kell tartani, az ígéretet be kell váltani. A végakaratot minden körülmény között teljesíteni kell. A vándorlót be kell fogadni, az éhezőt meg kell vendégelni. Alvó embert vagy állatot nem szabad megölni. A küzdelmet szemtől szembe vívják, a harcmodorban az ellenséges szereplők megegyeznek, karral, karddal, varázslattal harcolnak. Aljasul csak a boszorkány támad. Rendre pórul is jár. A gyengét, a kicsit védelmezni kell. Mindezek a példák kimondatlanul is a gyermekbe mélyre hatolnak és beépülnek erkölcsi érzelmeikbe és szabálytudatukba.

A népköltészet alkotásai közül az óvodai irodalmi nevelésben helyet kapnak még a szólások és közmondások, amik megismerésével a gyermekek nyelvi kifejezőkészsége bővül. A találós kérdések szórakoztatva tanítanak, szellemi tudáspróbát jelentenek, a logikus gondolkodást nagy mértékben fejlesztik.

6.3.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Emlékezetből felidéznek verseket, mondókákat.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak
- Várják, igénylik a mesehallgatást
- Folytatásos mesék szálait össze tudják fűzni. Emlékeznek 10-12 mese cselekményére és szereplőire
- Azonosulni tudnak a mese szereplőivel, a jó és rossz fogalmával.

- Önállóan elmondanak 10-12 verset
- Ismert mesei motívumokat ábrázolnak
- A képek alapján megtalálják kedvenc meséiket, szívesen mondanak önmaguk is mesét.
- Érdeklődnek az olvasás és a betűk iránt
- Fantáziájuk szabad szárnyalásával kitalálnak történeteket, improvizálnak.
- Igénylik az olvasott irodalmat és megbecsülik a könyveket.

6. 4. Ének, zene, énekes játék, tánc

6.4.1. Célunk az ének, zene, énekes játék, tánc területén: Az énekes játékokat, a zenét a gyermekek szeressék. Esztétikai, zenei ízlés és a mozgás-kultúrájuk formálódjon az értékes zenei alkotások irányába.

6.4.2. A zenei nevelés tartalma

A gyermekek zenei képességeinek a fejlesztése személyiségük kibontakoztatásának egyik fontos eszköze. A körjátékok, dalok, mondókák és a hozzájuk kapcsolódó mozgások az óvodai mindennapok részét képezik, a nap bármely szakában adódhat alkalom éneklésre, dalos játékokra. A gyermekek a dalokon, mondókákon keresztül nem csak megismerkednek az őket körülvevő világgal, hanem ezek segítségével fejlődnek zenei képességeik (egyenletes, lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásuk is.

A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös éneklés. Fontos, hogy a gyermekek felszabadultan énekeljenek. A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet jelentenek a gyermekeknek, közben fejlődik esztétikai fogékonyságuk, zenei ízlésük, magatartási kultúrájuk és mindennapi tevékenységüknek részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Zenei nevelésünk anyagai:

Mondókák

Magyar gyermekdalok, énekes játékok

Más népek gyermekdalai

Műzenei alkotások, gyermekdalok

Zenei képességfejlesztés:

Ritmusérzék fejlesztése (egyenletes lüktetés, ritmus, tempó)

Hallásfejlesztés (hangerő, hangmagasság, hangszín, belső hallás)

6.4.3. Feladataink a zenei nevelés területén

- ◆ a gyermekekkel az éneklés megszerettetése, a közös éneklés örömeinek, közösségformáló szerepének kihasználása
- ◆ gyerekeket a tiszta éneklésre ösztönzés
- ◆ népi gyermekdalok, gyermektáncok, körjátékok megismertetése
- ◆ az óvodai hangszereket és azok használatának megismertetése a gyerekekkel
- ◆ a zenei anyanyelv megalapozása, zenei ízlésformálás

6.4.4. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink az ének-zene terén

A népi mondókáknak és gyermekjátékdaloknak lélektani és társadalmi szerepük egyaránt jelentős. A mondókák mindig valamilyen konkrét alkalomhoz, vagy szándékhoz kapcsolódó, sajátos, mással fel nem cserélhető funkciója van. A kisgyermek életének bizonyos alkalmaihoz, vagy természeti jelenségeihez kapcsolhatók. Csoportosításuk:

- Felnőtt játékaik a kicsikkel (simogatók, csiklandozók, gyógyítók stb.)
- Természettel kapcsolatos mondókák (esővárók, naphívogatók, állatcsalogatók stb.)

- Társadalmi környezettel kapcsolatos mondókák (névcsúfolók stb.)

A népi gyermekjátékdaloknak fontos szerepe van a gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának formálásában és mozgásfejlesztésében. A dalokhoz kapcsolódó játékok, táncok az alkalmazkodás, a szabálytudat és a társas kapcsolatok kialakulásához és fejlődéséhez nyújtanak számtalan lehetőséget. Ezek a játékok olyan feladatok elé állítják a gyermekeket, melyeket önmaguk tudnak megoldani, ezáltal önértékelésük és önbizalmuk fejlődik. A közös éneklések segítenek a gátlások leküzdésében, az agressziók levezetésében és a tolerancia kialakulásában is.

Ünnepeinkhez, jeles napjainkhoz is jelentős mennyiségű népi dalanyag kapcsolódik, melyek életben tartása a mai sokszor kétes értékű műdalokkal teli zenei világban nagyon fontos feladata az óvodának.

6.4.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen énekelnek és zenélnek társaikkal.
- Ismernek egyszerű táncmozgásokat, irányítással képesek tér- és formaalakzatokat végezni.
- Ismerik a ritmust, melyet egyszerű óvodai ritmushangszerekkel és tapssal képesek megszólaltatni.
- Megkülönböztetik és reprodukálják a halk-hangos, a magas-mély, a gyors-lassú fogalom-párokat.
- Szívesen és figyelmesen, átéléssel hallgatnak zenét és próbálkoznak a dallam és ritmus rögzítésével.
- Saját örömeikre dallamokat és ritmusokat találnak ki, melyet szívesen bemutatnak társaiknak.
- Önállóan képesek felidézni és elmondani 5-8 mondókát, 8-10 éneket és 10-12 körjátékot.
- Felismerik és megnevezik a környezetükben előforduló zörejhangokat.
- Fogékonnyá válnak a zenei és népi kultúra hagyományai iránt.

6. 5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

6.5.1. Célunk a rajzolás, mintázás és kézimunka terén: Esztétikai élményt befogadó, reprodukáló, a képi-plasztikai kifejezőképességgel rendelkező gyermekek nevelése. A vizuális észlelés, emlékezet és képzelet megalapozása.

6.5.2. A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tartalma

A gyermekeknek szükségük van arra az érzésre, hogy nem csak passzív részesei az őket körülvevő világnak, hanem képesek azon alakítani, változtatni. Szükségük van arra az élményre, hogy saját kezükkel létre tudnak hozni különféle tárgyakat, játékszereket.

A technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot meg kell mutatni. Az elkészítés folyamata játék, s az elkészült tárgy, kép, kézimunka is játékszer lesz valamelyik ügyességi vagy szimbolikus játékban. Krétával, festékekkel, agyaggal, papírral, fonállal, gyapjúval, terménnyel, fával, kövel, homokkal, vízzel játszunk, közben a gyermekek finommotorikus képességei, kreativitása, önértékelése és egyéb erkölcsi tulajdonságai is fejlődnek. A természetes anyagok értékesebbek, más üzenetet hordoznak mint a műanyag játékszerek.

Az ábrázolás területei:

Síkon ábrázolás

Képalakítás (rajzolás, festés, ragasztás stb.)

- Képalakítás: nagy méretben, közösen is.

-

Térben ábrázolás

Plasztikai munkák (gyurmázás, agyagozás, barkácsolás stb.)

- Emberalakok, állatok, tárgyak mintázása, a legjellemzőbb forma, a legfőbb tagoltság egyéni érzékeltetésével.

Építés (makettek, térbeli alakzatok építőelemekből stb.)

- Nagyobb térben, nagyobb méretű elemekből összeállított térrészek, búvóhelyek, sátrak, házak építése.

Műalkotásokkal való ismerkedés.

6.5.3. Feladataink a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka terén

- ◆ a vizuális nevelés feltételeinek a megteremtése: megfelelő hely, anyagok és eszközök
- ◆ a gyermekekben az ábrázolási tevékenység vágyának a felkeltése élmények biztosításával, fantáziájuk és megfigyeléseik kép- és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségével.
- ◆ a technikák megismertetése, a gyakorlás lehetőségének biztosítása a gyermekek igénye szerint
- ◆ a gyermeket az alkotás öröméhez való eljuttatása.
- ◆ a kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutásának a segítése
- ◆ a környezet ösztönzése a gyermekek alkotásainak megbecsülésére
- ◆ a gyermekek által létrehozott alkotásainak összegyűjtése és értékékként kezelése

7.3.1. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink a vizuális nevelés terén

A díszítőművészet nem öncélú tevékenység, szervesen kapcsolódik a népi kultúra egyéb területeihez. Megjelenik használati tárgyokban díszítésként, jeles napok szokásaihoz kapcsolódó jelképként. A természetes anyagok „természetessége” ismeretlen a mai gyermek számára. Környezetkímélő, természetbarát tulajdonságuk miatt fontosnak tartjuk megismertetésüket és alkalmazásukat.

A népi játékszerek új szint hoznak a gyermek játékaik világába. A saját maga által készített játék tükrözi kreativitását, fantáziáját, gyermeki látásmódját. Nem kész tárgyat kap, hanem az érzelmileg hozzá közel álló eszközt maga alkotja meg.

A népi díszítőművészet ágai közül az óvodában megjelenő tevékenységek:

- Agyagozás (lenyomatok, domborművek, emberalak, állatfigura, edények, vázák, agyagtál)
- Nemezelés (labda, terítő, takaró, tarisznya)
- Hímzés (papírra, kongré anyagra lánc-, kereszt- és laposöltéssel)
- Fonás (pók- és macskafarokfonás)
- Szövés(madzag- és rongyszövés)
- Húsvéti tojásfestés (írókázás, karcolásos és levélrátátes technika)

Népi játékszerek:

- Babák: rongyból, gyapjúból, csutkából
- Növényekből készített játékok: termésekből fűzött nyaklánc, karlánc, virágkoszorú, bogáncsból állat, bútor, töklámpás, zöldségbábok stb.
- Gyermeki zeneeszközök: fűzfasíp, szalmasíp, köcsögduda, dióhéjcsörgő
- Sárkánykészítés

6.5.3. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Biztos ceruzafogás, ecsetkezelés és ollóhasználat
- A gyermekek ismerik az általuk használt anyagokat, azok tulajdonságait és a velük végezhető manuális tevékenység változatos lehetőségeit.
- A gyermekek észlelése differenciálódik.
- Változatos technikai jártasságot szereznek, önállóan alkalmazzák a megismert technikákat.

- Képkialakításaikban jelezni tudják az elemi térviszonyokat.
- Formakialakításaik változatosak, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák és az egyszerű mozgásjelenetek.
- Figyelmüket képesek csoportos alkotások létrehozására összpontosítani.

6. 6. Mozgás

6.6.1. Célunk a mozgás terén: Az egészséges életvitel megalapozásához szükséges mozgáskultúra iránti érdeklődés kialakítása, a természetes mozgáskészségek stabilitása.

6.6.2. A mozgás tartalma

A rendszeres mozgás óvodánkban fontos szerepet játszik a gyermekek mozgásigényének és személyiségfejlesztésének szempontjából. A gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Kedvezően befolyásolják a gyermekek állóképességét, teherbírását, egészségét.

A gyermekek legtermészetesebb megnyilvánulási formája a mozgás, melynek fejlődése az óvodás korban minőségi változáson megy át. Az óvodába érkező gyermekek szeretnek futkározni, csúszni, mászni, mozogni, bár mozgásuk csak részben koordinált. Kellemes, nyugodt légkörben a mozgás természetes igényükké válik, ily módon átszövi az óvodában tartózkodás egész idejét. Ezáltal fejlődik mozgáskoordinációjuk, ügyesebbek, erősebbek és bátrabbak lesznek, állóképességük és gyorsaságuk megnő.

Mozgásra nevelésünk magában foglalja a gyermek testi képességeinek a fejlesztését, egyben az egészséges életvitelhez szükséges edzettség és szociális magatartás megteremtését.

Óvodánkban folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára a szabad mozgás lehetőségét egyrészt a kötetlen játék során a csoportszobában és az udvaron, séták alkalmával, havi rendszerességgel bakancsos túrákon, másrészt szervezett tevékenységekkel: testnevelés foglalkozáson és a tanmedencében, vízhez szoktatáskor. A szabad időben zajló szervezett mozgásos játékokban a gyerek önként vesz részt. Fontos az egymás testi épségének megóvása, a balesetmentes helyszínek, eszközök megválasztása.

A mindennapos torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek cselekvő- és feladatmegoldó képességét, erősíti pozitív személyiség tulajdonságaikat. A mozgások az óvodai élet minden területébe beépíthetőek a napi tevékenységek során, természetesen figyelembe véve a gyerekek egyéni szükségleteit és képességeit.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink örömmel végezzék a gyakorlatokat, melyek elősegítik a helyes testtartás és a szép mozgás kialakulását. A testnevelési játékok elősegítik az egészséges versenyszellem kialakulását, szabálytudatuk fejlődését.

Fontos számunkra, hogy a gyermekek megkedveljék a szabad levegőn történő testmozgást, mert ez által közelebb kerülnek a természethez és elősegíti egészségük megőrzését.

A testnevelés során célunk, hogy fejlődjön a gyermekek mozgáskultúrája, téri- és időbeni tájékozódása, helyzetfelismerése, alkalmazkodó képessége, társra figyelése, testi képessége (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség).

A testnevelés tevékenységet heti 1 alkalommal szervezzük, kötött szervezeti formában a gyermekeknek. Mindennapi testnevelést a napirendbe beépítve délelőtti, vagy délutáni tevékenység keretében végezzük

A testnevelés foglalkozások mozgásanyaga:

- Testnevelési játékok (szerep-, utánzó-, futó, szabály- és küzdőjátékok, labdajátékok)
- Rendgyakorlatok
- Gimnasztikai és kéziszer-gyakorlatok
- Atlétikai alapformájú gyakorlatok (járások, futások, ugrások, dobások)

- Torna alapformájú gyakorlatok (talajgyakorlatok, mászások, függések, egyensúlygyakorlatok)
- Futás tempóváltással, szökdelés
- Futás irányok szerinti akadálykerüléssel
- Távolugrás
- Kislabda hajítás
- Támaszugrások padon, futás egyéni versengéssel
- Mélyugrás jelölt sávba, kézállás előkészítés
- Csúszás, kúszás, mászás babzsák tolással
- Egykezes alsó- és felsődobás
- Futás, kúszás, csúszás- bújással, akadályátlépéssel
- Függés átfogással, célba ugrás
- Csúszás, kúszás, mászás sávokban
- Járás, futás, mászás babzsák csúsztatással különböző alakzatokon bottal
- Egyensúlyozó járás rézsútos padon
- Léglabda gurítás vonalak között
- Léglabda továbbítás társhoz leütéssel
- Szökdelés széksoron
- Hossztengely körüli gurulás (Body–Roll)
- Átlépés 50-70cm magas szerről szerre
- Kézállás előkészítés
- Gurulás átfordulás rézsútos szeren előre, hátra
- Csúszás háton szer alatt
- Lendületszerzés a szeren függésből
- Karikagurítás padok között

- Felfelé történő ugrás homorítással
- Labdavezetés-, adogatás, labdaleütés
- Sorozatugrás
- Formák létrehozása szerpentes pálcával
- Léglabda gurítás kézzel, lábbal mászás közben
- Függesben lábemelés
- Ugrókötel átugrása

6.6.3. Feladataink a mozgás terén

- ◆ A gyermekek mozgásfejlettségének, testséma fejlettségének, térbeli tájékozódásának, a térbeli finommotoros koordináció fejlettségének nyomon követése, szükség esetén egyéni fejlesztés tervezése
- ◆ A gyermekek számára a szervezett és a spontán mozgás lehetőségének a biztosítása a csoportszobában és a szabadban.
- ◆ A szabadban természetes tereptárgyakon a mozgás gyakorlásának a megszervezése (fára mászás, ugrálás, kerékpározás, rollerezés, labdázás)
- ◆ Az udvaron és a kirándulások alkalmával mozgásos, ügyességi és verseny játékok kezdeményezése
- ◆ Heti rendszerességgel testnevelési foglalkozások, valamint preventív gyógytorna gyakorlatok: láb- és tartásjavító mozgások szervezése és vezetése.

6.6.4. A néphagyományőrzéssel és a természet megszerettetésével kapcsolatos feladataink a mozgás terén

A mozgásos népi játékok tere igazában a kinti tér: szembekötődik, labdacica, célba-dobások, ugróiskola, kötelhúzás, várvédők, stb. A gyerekek különböző terepeken

gyakorolhatják a természetes és egyéb mozgásokat: fogó, árokfogó, mászások (fára is) gurulások, bújócskák, futások, járások, labdajátékok. A téli időszakban jeges játékokat szervezünk, csúszkálást, szánkózást, hógolyózást, stb.

A szabadban történő való szabad mozgás és felfedező tevékenység alapja a természet megszerettetésének. Megtanítjuk a gyermekeket a fenntartható természet szemléletmódja szerint élni, használni, de óvni a természetet.

6.6.5. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermekek saját mozgásuk szabályozására, rengeteg mozdulat kivitelezésére képesek. Nagymozgásaik összerendezettek.
- Képesek ütemtartással járni, futni, ismerik az irányokat, és a térben is helyesen tájékozódnak
- Képesek apró, finommozgásokat igénylő feladatok elvégzésére.
- A gyermekek megismerik saját fizikai teljesítőképességüket, és annak alapján ítélik meg magukat és másokat.
- Képesek elsajátítani a nagymozgásos tornaelemeket, táncmozdulatokat.
- Megnö egyensúlyozó képességük.
- Ismerik a labdajátékok változatos formáit.
- A versenyjátékoknál a szabályokat betartják, és társaikkal is betartatják.

6. 7. Munka jellegű tevékenységek

6.7.1. Célunk a gyermeki munka területén: A gyermeket képessé tenni a saját személyével kapcsolatos feladatok elvégzésére. Továbbá célunk az elvégzett munka megbecsülésére nevelés. A munkaerkölcs, felelősségérzet alapozása, kitartásra nevelés: a gyereket eljuttatni a célirányos kötelezettségvállalás befejező mozzanataíig.

6.7.2. A gyermeki munkatevékenységek tartalma

A munkára nevelés az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat, amely áthatja a gyermek mindennapi tevékenységének egészét. Az óvodás gyermek számára a munka játékos jellegű, gyakran nem is választhatók szét. Abban különbözik a játéktól, hogy a munka célra irányuló tevékenység, külső szükséglet indokolja, valódi eredménye van. Az a jó gyermeki munka, amelyet az óvodások játékként élnek meg. Gyermekeink munkatevékenysége mindig játékos jellegű, és örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység.

Munkafajták:

- Önkiszolgáló munkák (tisztálkodás, étkezés, öltözködés)
- Naposi munka (terítés, teremrendezés)
- Alkalmoszerű munkák és megbízások
- Növénygondozás (kerti munka és cserepes virágok gondozása)
- A környezet rendjének megőrzése, környezetvédő munka (rendrakás az épületben, a kertben söprés, gereblyezés)

6.7.3. Feladataink a munka jellegű tevékenységekben

- ◆ A gyermeki munkavégzés feltételeinek a megteremtése: megfelelő hely, kiegyensúlyozott légkör, szükség esetén a gyermekek méreteihez igazodó, biztonságos munkaeszközök
- ◆ A munkavégzés fontosságának a tudatosítása, az önálló munkavégzés lehetőségének a biztosítása
- ◆ Dicsérettel, biztatással ösztönzés a munkatevékenységek elvégzésére
- ◆ Adott munka eszközeinek, azok praktikus használatának, a legcélszerűbb fogásoknak a megtanítása
- ◆ Lehetőség megteremtése arra, hogy az egymásért végzett munka örömét a gyerekek megtapasztalják
- ◆ A munkavégzéshez szükséges értékek közvetítése, mint kötelességteljesítés, más munkájának a megbecsülése, kitartás, munkafegyelem, feladattudat, alaposág

6.7.4. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A belső igényből fakadóan ügyelnek személyes tárgyaikra, a környezet rendjére és tisztaságára.
- Pontosan végzik az önmagukkal kapcsolatos tevékenységeket (tisztálkodás, étkezés, öltözködés).
- Pontosan végzik a naposi tevékenységeket. Örömet jelent a másikért, a közösségért végzett munka.
- Szívesen segítenek a teremrendezésben, rendrakásban.
- Eleget tesznek az alkalomszerű megbízatásoknak.
- Aktívan közreműködnek a növények gondozásában és a kerti munkában.
- Szívesen vállalnak a közösségben egyéni feladatokat.
- Kialakul bennük az önértékelési és csoportértékelési képesség.
- Ismerik a munkaeszközök használatát.

- Rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges képességekkel, készségekkel, tulajdonságokkal (kitartás, felelősség, céltudatosság).

7. AZ ÓVODAI ÉLET SZERVEZETI ÉS IDŐKERETEI

7.1. A csoportok szerkezete

Mind a négy csoportunkban maximális gyermeklétszám esetén sincs zsúfoltság, a gyermekekre az egyéni odafigyelés és differenciált fejlesztés megoldható.

A csoportok kor szerinti összetétele vegyes, a nemek szerinti arány a felvételek szerint változik.

7.2. A nevelőmunka tervezése

Tervezőmunkánk alapjául éves munkatervünk és nevelési tervünk szolgál, melyek megírásakor figyelembe vesszük az adott csoport korösszetételét a gyermekek fejlettségét és életkori sajátosságait.

Az éves tervek alapján állítjuk össze a heti ütemtervet, melyben megtervezzük adott hétre az óvodapedagógus által irányított fejlesztési tartalmakat, amit a csoportnaplóban rögzítünk.

A gyermekek folyamatos megfigyelése a tervezés előkészítő folyamatához tartozik. Egyéni fejlettségmérő lapra feljegyzéseket vezetünk külön minden gyermek fejlődési üteméről, hogy konkrét megfigyelések adjanak alapot az egyéni, differenciált fejlesztés megtervezéséhez. A gyermekek ismeretében a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg.

Programunk a gyermekek egészséges világgépének kialakítása érdekében a műveltségi tartalmakat integrálja, folyamatként kezeli.

Az integrálás a mozaikszerű, foglalkozási ágakra tagolt ismeretek helyett a tevékenységekben komplexen jelentkező problémák különböző aspektusból való megközelítését jelenti.

A foglalkozásokat a probléma centrikusság és egy-egy vezérlő szempont megléte jellemzi. A foglalkozásokhoz komplexen tervezzük a problémához tartozó ismereteket.

A tartalom hordozói azok a tevékenységek, amelyeket az óvodapedagógus, vagy a gyermek kezdeményez.

A témaköröket a gyermekek eltérő megfigyelései, felismerései formálják, több oldalról megközelítve alakítják.

Az óvodában alkalmazott pedagógiai dokumentumok:

- Előjegyzési és felvételi napló
- Felvételi és mulasztási napló
- Csoportnapló
- Óvodai törzskönyv
- Tankötelezettség megállapításához szükséges szakvélemény
- Egyéni fejlettségmérő lapok

7.4. A nevelés időkeretei

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A hetirend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését. A gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó biztosítása. A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakozását. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja. A szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendőket (étkezés, tisztálkodás, alvás) beillesztjük a játéktevékenység egész napos folyamatába. A napirenden belül rugalmasan figyelembe vesszük az egyes tevékenységek időigényét. A napirend ezen kívül annak megfelelően, ahogy az évszakok váltakoznak vagy a gyermeki tevékenységek fejlődnek, indokolt esetben változtatjuk, módosítjuk. A napirend a gyermekek nyugodt napi életét biztosítja, figyelembe veszi a fejlődés közben bekövetkezett változásokat.

7.4.1. Javasolt napirendek

Javasolt évközi napirend:

7 –8 óráig: gyülekezés, szabad játék

8 - $\frac{1}{2}$ 10 óráig: torna, testápolási teendők, reggeli

$\frac{1}{2}$ 10-12 óráig: játék, gyermeki tevékenység, levegőzés

12-13 óráig: ebéd, testápolás, készülődés a pihenésre, mese

13-15 óráig: pihenés

15-17.30 óráig: uzsonna, játék, tartásjavító torna, úszás, hazamenetel

Javasolt nyári napirend:

- 7-8 óráig: gyülekezés, szabad játék
8-9.30 óráig: torna, testápolási teendő, tízórai
10-12 óráig: gyermeki tevékenységek, szabad játék, kirándulás –
12-13 óráig: ebéd, testápolási teendők, mese
13-15 óráig: pihenés
15-17.30 óráig: torna, testápolás, uzsonna, hazamenetel

7.3.2. Hetirend

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások tervszerű fejlesztő tevékenységeihez.

Tanulási időkeretek minimális heti időtartama

Korcsoport	Külső világ tevékeny megismerése	Játék	Mese-vers	Ének-zene	Vizuális nevelés	Mozgás
3-4 évesek	5-10'	180'	5-10'	10-15'	10-20'	15-25'
4-5 évesek	10-15'	180'	10-15	15-20'	20-30'	15-25'
6-8 évesek	15-20'	150'	15-20'	25-30'	30-35'	25-35'

7.4.2. Az óvónő által kezdeményezett tevékenységek szervezeti formái

A gyermekek életkori sajátosságait, egyéni fejlettségüket és személyiségjegyeiket figyelembe véve a tanulás és fejlesztés során az óvónő különböző szervezeti formát biztosít a gyermekeknek. A gyermekek tevékenysége megvalósulhat kötött, vagy kötetlen munkaformában. A tervszerű kötött munkaformában tevékenykedő csoport az óvónő vezetésével egyszerre végzi ugyanazt a feladatot. A tervszerű kötetlen foglalkozáson csak az vesz részt, akinek kedve van tevékenykedni. A tervszerűségből adódik, hogy az óvónő előre felkészül, a gyermekek azonban választhatják a tevékenységet.

Az óvodában alkalmazott szervezeti formák:

- Frontális (egyszerre vesz részt valamely tevékenységben az egész csoport)
- Mikro-csoportos (maximum hat gyermek végzi a tevékenységet egyszerre)
- Egyéni (egyszerre egy gyermekkel foglalkozik az óvónő)

A foglalkozások munkaformái:

- Tervszerű kötött tevékenység (foglalkozás)
- Tervszerű kötetlen tevékenység (foglalkozás)

7.3.4. Egyéb szervezett foglalkozások, tevékenységek

Logopédia

Helye: Árnas Óvoda

Időpontja: Nevelési tervben

8. KÜLSŐ KAPCSOLATAINK

8.1. Az óvoda és a család kapcsolata

A gyermek nevelésének fő színtere a család. Óvodai nevelőmunkánk a családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapfeltétele a családdal való együttműködés, hiszen a család tapasztalatai, információi nélkülözhetetlenek a kisgyermek nevelésében.

8.1.1. Feladatainkat a családdal való kapcsolattartás terén:

- ◆ Az óvodai és a családi nevelés összhangjára való törekvés
- ◆ A családok segítése nevelési eljárásaik következetes megtartásában
- ◆ a családok pszichés kondícióinak, konfliktuskezelési technikáinak a megismerése, hogy a családhoz igazodva egységes szemlélettel tudjuk a gyermekeket nevelni
- ◆ szakmai segítségnyújtás: a jól megalapozott óvodai eljárások, hatékony nevelési módszerek átadása a családoknak

8.1.2. A szülők és az óvoda együttműködésének formái:

Szülői értekezlet	Családi kirándulások
Fogadóóra	Előadások
Családlátogatás	Szakemberek biztosítása (tanácsadás)
Nyílt nap	Tájékoztató cikkek, faliújság, egyéb
Bakancsos túraprogramok	írással dokumentumok
Családi nap	

8.2. Az Árnyas Óvoda és az iskola kapcsolata

A kisgyermek érdekében fontos az eredményes együttműködés, mely megkönnyíti a gyermek számára az óvodából az iskolába lépés nehézségeit.

A kapcsolattartás formái:

- Tanítók részvétele az óvodai szülői értekezleten
- Leendő elsős tanítók megismerése iskolalátogatáson
- „Iskolanyitogató” tájékoztató megjelentetése

8.3. Egyéb kapcsolataink

Az óvodának működése szempontjából szükséges kapcsolatot tartania egyéb külső szervezetekkel. Az intézményt ezekben az esetekben a fenntartó által megbízott személy, vagy az intézményvezető képviseli.

Kötelező kapcsolataink:

- Szakmai kapcsolat a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- A gyermekek egészsége érdekében kapcsolat az orvosi és védőnői szolgálattal
- Nevelési, beiskolázási kérdésekben kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval
- Az eltérő fejlődést mutató gyermekek esetén az 1. Sz. Tanulási Képességeket Vizsgáló és Korai Fejlesztő Szakértői és Rehabilitációs Szakszolgálattal
- Szakmai továbbképzések, naprakész információkért kapcsolat a pedagógiai szakmai szolgáltatókkal

9. GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÜNK

9.1. A gyermekvédelmi tevékenységünk célja: Az óvoda szociális funkciójából eredő óvó-védő szerep érvényesítése, a gyermekek jogainak védelme és mindenek felett álló érdekeinek érvényesülése, a gyermeki személyiségjegyek kibontakoztatásának elősegítése az életkori és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

9.2. A gyermekvédelmi feladataink

- ◆ a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása
- ◆ azoknak a körülményeknek a feltárása, amelyek a gyermek személyiségének fejlődését negatívan befolyásolják
- ◆ kötelező kapcsolattartási és egyeztetési kötelezettség a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- ◆ a gyermekvédelmi törvény ismerete és betartása

10. PROGRAMUNK ESZKÖZIGÉNYE

Az Árnyas Óvoda megnyitásakor rendelkezik a törvényesen előírt eszközökkel és felszerelésekkel, amelyeket 1/1998./VII.24./ OM rendelet (A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről) tartalmazza.

Az óvoda nevelésében kiemelten foglalkozik a néphagyományőrzéssel, amely az alábbi anyagokat igényli:

Termékek: kukorica, makk, gesztenye, csuhé, zöldségek

Növények: nád, sás, gyékény, szalma, vessző

Állati eredetű anyagok: gyapjú, toll, méhviasz, bőr

Egyéb anyagok: textíliák, fonalak, spárgák, agyag, homok, kavics

11. ÓVODÁNK SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

Az Árnyas Óvoda nem kötelező jelleggel, szülői igények alapján, a alábbi szolgáltatásokat nyújtja a gyermekek számára a nevelési időn túl:

- Zeneovi
- Úszás

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS

A veresegyházi Árnys Óvoda „Gyermekeink világa” című helyi pedagógiai programja érvényes 2013. szeptember 1. napjától. Bevezetése minden óvodai csoportban megtörténik.

A „Gyermekeink világa” című helyi pedagógiai program módosításra kerül:

- ◆ Jogszámban bekövetkező változás esetén
- ◆ fenntartói igények alapján
- ◆ a nevelőtestület javaslatára, amennyiben azt a nevelőtestület 2/3-a támogatja
- ◆ szülői igények alapján, amennyiben a gyermeküket képviselő szülők 2/3-a igényli

A változtatási igény eljárásrendje:

A fenntartó képviselőjének írásban kell a változtatási javaslatot benyújtani, mely tartalmazza a kellő számú aláírást is.

A benyújtott javaslatot:

- a nevelőtestületnek el kell fogadnia,
- a szülői szervezetnek véleményezési jogot gyakorol
- a fenntartó által felkért óvodai-közoktatási szakértő véleményezi
- a fenntartó jóváhagyja

A „Gyermekeink világa” című helyi pedagógiai program nyilvánosságának biztosítása:

A „Gyermekeink világa” című óvodai program rövidített változatát a szülőknek átadjuk, amikor gyermekük felvételt nyert az óvodába.

A teljes program a fenntartónál és az óvodavezetőnél megtekinthető.

A programmal kapcsolatos tájékoztatásra jogosult a fenntartó képviselője, és az általa megbízott személy.

A program az óvoda honlapján is megtalálható.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Készítette: Puskásné Gazdag Mónika
óvodavezető

2013.07.12..

Ph.

Nyilatkozatok

A **szülői képviselet**, a **Gyermekeink világa**” című helyi pedagógia programot elfogadásához a véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Kelt: év hó napján

.....
A szülői szervezet elnöke

Az Árnas Óvoda nevelőtestülete határozatképes ülésén készült jegyzőkönyvben szereplő %-os igenlő elfogadó határozat alapján év hó napján a **„Gyermekeink világa”** című helyi pedagógia programot elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják.

.....
nevelőtestület képviselője

.....
nevelőtestület képviselője

.....
nevelőtestület képviselője

.....
nevelőtestület képviselője

Kelt:

.....
óvodavezető

Ph